

22 november 2021

Wolvenreis naar Italië: acht (8!) waarnemingen in een week tijd!

Auteur: Mark Kaptein

Over de reis

Reis	Natuurreis naar de Abruzzes: wolven en beren
Wanneer	november 2021
Aantal reizigers	4
Reisbegeleider	<i>Semi-professionele natuurgids met specialiteit voor zoogdieren.</i>

Waarnemingen

- ✓ 8 wolvenwaarnemingen
- ✓ roedel in actie
- ✓ individuen vlak naast de wagen
- ✓ wilde kat
- ✓ bruine beer
- ✓ gemzen
- ✓ ... tientallen vogelsoorten!
- ✓ en een unieke STARLING-sfeer.

Het avontuur begint op een koude maar zonnige zaterdag morgen in Rome. Nadat de deelnemers zijn aangekomen op het vliegveld volgt een voorspoedige reis richting Abruzzo NP, 500km² aan beschermde wildernis in de centrale Appenijnen. Hier leven de laatste Marsican beren (een ondersoort van de Europese bruine beer) en het gebied is tevens een *stronghold* voor de Italiaanse wolf. Naast deze twee vlaggenschip soorten heeft het gebied nog veel meer te bieden: prachtige landschappen, de grootste kolonie vale gieren van Italië, uitgestrekte berkenbossen en de Appenijnse gems!

De wildlife hier deelt het gebied met zo'n 7000 permanente bewoners die pittoreske bergdorpjes bewonen en het gebied is rijk aan cultuur. Uiteraard hoort daar in Italië ook goed (en veel) eten bij en daardoor heeft de gehele groep genoeg energie om elke ochtend vroeg op te staan en sommige dagen stevige bergwandelingen te maken.

Vliegende start

De eerste ochtend is het direct raak en 2 wolven laten zich kort zien aan de rand van een dorp, het luidruchtige gebel van kudde-bescherminghonden verraad hun aanwezigheid. Wat een begin van de trip! Om meer te weten te komen over de schuwe wolf hangen we de eerste dag een camera val op, op een plek waar wolven vaak markeren. Een schitterende wandeling door het alpine landschap levert een nieuwsgierig vosje op en geeft de deelnemers de kans om echt kennis te maken met het gebied.

© Mark Kaptein

In de dagen die volgen beklimmen we een van de hogere bergkammen om de gemzen tijdens de bronst te observeren. We worden niet teleurgesteld en vinden meerdere mannetjes die achter de vrouwtjes aanzitten. Verse berensporen in de modder verraden dat we niet alleen zijn op de bergweide maar een zichtwaarneming blijft voorlopig helaas uit. Het is al erg laat in het jaar en de beren zijn

minder actief hoewel ze nog niet in winterslaap zijn.

Begin van de winter

November is een maand met turbulent weer en we ondervinden dat door een paar dagen met hevige regen. Op één van deze dagen krijgen we de kans om meer te leren over de organisatie Rewilding Appenines en hun samenwerking met [Rewilding Europe](#). Enorm inspirerend om de passie van de manager te horen en om te ontdekken wat er daadwerkelijk allemaal wordt gedaan om de berenpopulatie te laten herstellen. Dit is een dag met weinig waarnemingen maar de dag is enorm leerzaam en iedereen zit s'avonds met veel voldoening aan een fantastisch Italiaans diner.

Aaneenschakeling van hoogtepunten

Vervolgens gaat de focus weer vol op de hoofddoel van deze reis, de wolf. Halverwege de trip, tijdens een ochtendsessie vinden we een roedel van 5 dieren die liggen te slapen op een berghelling. We observeren de dieren voor anderhalf uur en iedereen heeft memorabele waarnemingen gehad! Wat een ochtend.... Maar de dag is nog maar net begonnen en nog voor het middag uur hebben we nog een fantastische wolvenwaarneming vanuit de auto, het grote mannetje loopt met de neus aan de grond door een weiland. Duidelijk een geurspoor aan het volgen en hij komt vrij dichtbij voordat hij er toch voor kiest om terug de bossen in te gaan. Iedereen is enorm blij met deze *close-up* en deze dag smaakt naar meer.

We bezoeken de grootste valse gieren kolonie van in de Appenijnen in de middag en zien meer dan 40 gieren die heel dichtbij komen. Ook zien we steenarenden en alpenkraaien! Na een goede Italiaanse pizza doen we nog een avondronde met de auto en binnen een half uur hebben we onze 3e wolvensighting van de dag in de pocket. Een subadult loopt rustig door een weiland en steekt dan voor de wagen de weg over. De avond wordt nog beter als we op de terug weg naar het hotel de eerste beer van de trip zien, hij klimt over een hek van een tuin en loopt daarna door een grasveld naar de bosrand. Wat een dag!

© Mark Kaptein

Eindigen in stijl

De volgende ochtend gaan we terug naar de plek waar we de wolven de dag ervoor zagen en het geblaf van een kudde-bewakinghond attendeert ons op de mogelijke aanwezigheid van de roedel. Een glimp van 1 wolf is alles wat er in lijkt te zitten tot ons geduld wordt beloond en de gehele roedel de berg af komt. Ze hebben wat interactie met paarden, markeren heel intensief en bezoeken vervolgens een kill! In de namiddag zien we nog een wolf langs de weg en tijdens de avondronde in het donker met de warmtekijker nog eens 2 individuen van een andere roedel.

De laatste avond krijgen we een passend afscheid door een roedel te horen huilen terwijl we in het donker terug lopen op een *hikingtrail*, een magisch moment! We eindigen de trip met 8x wolf, 1x beer, wilde kat, steenmarters, gieren, steenarenden, das, gemzen en heel veel vossen, herten, zwijnen en reeën. Wat een avontuur en wat een voorrecht om deze schitterende streek te hebben mogen ontdekken en zoveel te hebben geleerd over het gehele gebied en over de wolven hier! Veel dank aan de super enthousiaste deelnemers, de organisatoren en de gidsen van de reis, zonder hen was dit niet mogelijk geweest!

[Mark Kaptein](#)

